



Sygn. akt III PK 9/11

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 14 lipca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Jerzy Kwaśniewski

w sprawie z powództwa T. K.

przeciwko Społemu Powszechnej Spółdzielni Spożywców

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 lipca 2011 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 16 września 2010 r.,

oddala skargę.

Uzasadnienie

Powód T. K., w sprawie przeciwko „Społemu” Powszechnej Spółdzielni Spożywców w C. o odszkodowanie z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę, wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 16

września 2010 r. Zaskarżonym wyrokiem zmieniono wyrok Sądu Rejonowego w C. – zasądający od pozwanej na rzecz powoda kwotę 19.878 zł z odsetkami i koszty procesu – w ten sposób, że oddalono powództwo i orzeczono o kosztach procesu.

Powód był zatrudniony u pozwanej od 2 lutego 2004 r., początkowo jako zastępca kierownika działu ekonomiczno-finansowego, a od 13 lutego 2008 r. został wybrany przez radę nadzorczą na prezesa zarządu. Uchwałą rady nadzorczej nr 2 z 29 września 2008 r. odwołano powoda z funkcji prezesa zarządu (pkt 1) oraz wypowiedziano mu umowę o pracę (pkt 2). Uchwała została podpisana przez sekretarza i zastępcę przewodniczącego rady. Uchwałę doręczono powodowi niezwłocznie w dniu jej pojęcia wraz z oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej 2 lutego 2004 r. Jako przyczynę wypowiedzenia wskazano odwołanie ze stanowiska prezesa zarządu i utratę zaufania do powoda spowodowaną okolicznościami szczegółowo wymienionymi w tym oświadczeniu. Wypowiedzenie podpisały te same osoby, które podpisały uchwałę. Jak wynika z § 44 pkt 9 statutu Spółdzielni, rada nadzorcza podejmuje uchwały w sprawach czynności prawnych między Spółdzielnią a członkiem zarządu, przy czym do reprezentowania Spółdzielni wystarczy dwóch członków przez nią upoważnionych. Analogicznie stanowi art. 46 § 1 pkt 8 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (jednolity tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 ze zm.). Natomiast zgodnie z § 20 regulaminu rady nadzorczej, rada zawiera i rozwiązuje umowy o pracę z członkami zarządu w ramach obowiązujących przepisów prawa pracy. Do reprezentowania Spółdzielni przy wszelkich czynnościach prawnych dokonywanych pomiędzy Spółdzielnią a zarządem upoważniony jest przewodniczący rady nadzorczej.

Sąd Rejonowy przyjął, że prawidłowość podjęcia uchwały o odwołaniu powoda ze stanowiska pozostaje poza jego kognicją, gdyż należy to do właściwości sądu cywilnego. Uznał także, iż rada nadzorcza była upoważniona do rozwiązania z powodem umowy o pracę, gdyż złożyła wypowiedzenie jednocześnie z odwołaniem ze stanowiska prezesa zarządu. Rada była jednakże reprezentowana sprzecznie z § 20 jej regulaminu, gdyż wypowiedzenia nie podpisał jej przewodniczący lub członek rady przez niego upoważniony, lecz zastępca przewodniczącego rady. Upoważnienie przez przewodniczącego rady jego zastępcy do prowadzenia obrad

w dniu, w którym rada podjęła omawianą uchwałę, nie oznacza umocowania go do dokonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy. Wypowiedzenie umowy o pracę było zatem złożone przez osobę nieuprawnioną do działania za pracodawcę w rozumieniu art. 3 § 1 k.p. i w następstwie tego Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda odszkodowanie na podstawie art. 45 § 2 k.p.

Uwzględniając apelację pozwanej i oddalając powództwo Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, dokonał jednak innej jego oceny prawnej. Zdaniem Sądu Okręgowego podstawą orzekania powinny być art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego w związku z § 44 pkt 9 statutu Spółdzielni, czyli przepisy upoważniające radę nadzorczą do podejmowania uchwał w sprawie czynności prawnych dokonywanych między Spółdzielnią a członkiem zarządu. Regulamin rady wskazuje jedynie techniczny sposób rozwiązania umowy z prezesem zarządu, wskazuje on, kto z członków rady powinien podpisać oświadczenie o rozwiązaniu umowy. Jego podpisanie przez osobę nieupoważnioną mogłoby jedynie spowodować jej odpowiedzialność porządkową wobec rady. Niezależnie od tego stwierdzenia Sąd Okręgowy podniósł, że przekazanie prowadzenia obrad w dniu 29 września 2008 r. przez przewodniczącą rady jej zastępcy w obecności wszystkich członków rady stanowiło umocowanie zastępcy do dokonywania również czynności w sprawach z zakresu prawa pracy. Przeciwnie rozumowanie jest pozbawione logiki, albowiem skoro jednym z punktów porządku obrad było ewentualne odwołanie prezesa, to oczywiste jest, że opuszczając posiedzenie i przekazując prowadzenie go zastępcy przewodnicząca rady upoważniła go do podjęcia wszystkich czynności, jakie w wyniku obrad rady wystąpią, w tym także do wypowiedzenia w jej imieniu umowy o pracę prezesowi zarządu.

W skardze kasacyjnej pierwsza grupa zarzutów związana jest z odwołaniem powoda ze stanowiska prezesa zarządu. Zarzucił on naruszenie art. 316 § 1 w związku z art. 227, art. 228 § 2 i art. 382 k.p.c. oraz art. 378 § 1 w związku z art. 382 k.p.c., a także naruszenie art. 58 § 2 k.c. Jego zdaniem uchwała odwołująca go ze stanowiska prezesa zarządu była bezwzględnie nieważna, gdyż zwołanie zebrania rady nadzorczej było sprzeczne z prawem, a uchwała podjęta została na

podstawie nieprawdziwych przesłanek i przez to była sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Druga grupa zarzutów dotyczy osoby uprawnionej do rozwiązania z powodem umowy o pracę i skutków tego rozwiązania. Powód uważa, że zostały naruszone art. 3¹ § 1 k.p. w związku z art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego oraz art. 106 k.c. w związku z art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego przez przyjęcie, że umowa została rozwiązana przez osobę uprawnioną, mimo że przewodnicząca rady nie upoważniła do tego swego zastępcy oraz w ogóle nie była upoważniona do udzielenia upoważnienia, gdyż nie przewidywał tego regulamin rady ani statut Spółdzielni. Podniesiono także, iż po odwołaniu ze stanowiska prezesa powód pozostawał w dalszym ciągu zatrudniony jako kierownik działu ekonomicznego.

Pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga jest niezasadniona. Bezzasadność pierwszej grupy zarzutów – dotyczących uchwały o odwołaniu powoda ze stanowiska prezesa zarządu – wynika z argumentów Sądu Rejonowego, który trafnie wskazał, że ta sprawa nie należy do właściwości sądów pracy, lecz podlega kognicji sądów cywilnych. Orzecznictwo jest w tym zakresie ustalone, por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 1984 r., I PR 10/84 (LEX nr 8592) i z dnia 17 lutego 2004 r., I PK 305/03 (OSNP 2004 nr 24, poz. 421).

Także bezzasadne są zarzuty związane z wadliwą reprezentacją strony pozwanej przy złożeniu oświadczenia o wypowiedzeniu powodowi umowy o pracę. Uchwałę o wypowiedzeniu umowy podjął organ uprawniony do tego przez art. 46 § 1 pkt 8 Prawa spółdzielczego i § 44 pkt 9 statutu pozwanej Spółdzielni, co nie jest w skardze kwestionowane. Sąd Najwyższy nie podziela poglądu skarżącego, że regulamin rady nadzorczej wyłącza możliwość upoważnienia zastępcy przewodniczącego rady przez przewodniczącego do złożenia powodowi wypowiedzenia umowy o pracę. Z samej istoty funkcji zastępcy przewodniczącego wynika, iż zastępuje on przewodniczącego podczas jego nieobecności. Nadto – jak trafnie przyjął Sąd Okręgowy – przekazanie przez przewodniczącą rady

prowadzenia obrad jej zastępcy po opuszczeniu przez nią posiedzenia rady oznaczało także upoważnienie do podjęcia czynności związanych z wykonaniem uchwał rady zapadłych na tym posiedzeniu, czyli także podpisania wypowiedzenia powodowi umowy o pracę.

Zatrudnienie powoda na stanowisku prezesa zarządu spowodowało trwałą zmianę stosunku pracy w odniesieniu do rodzaju wykonywanej pracy. Wypowiedzenie umowy o pracę nie powoduje, w takiej sytuacji, powstania po stronie pracownika prawa powrotu na poprzednio zajmowane stanowisko. Wyjątek od tej zasady może wynikać z ustawy lub umowy stron stosunku pracy, co nie zachodzi w rozpoznawanej sprawie.

Z tych względów na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzeczono jak w sentencji.